

навчально-виховну роботу дошкільних закладів та шкіл, повсякденний побут. Поєднання необхідності зміцнення здоров'я дітей в умовах сьогодення з багатим досвідом українських народних рухливих ігор у минулому та недостатня розробка проблеми використання народного ігрового матеріалу в системі фізичного виховання дітей дошкільного віку, дозволить розв'язати протиріччя, що виникло між великим соціальним, освітнім і виховним значенням українських народних рухливих ігор та недостатньо розробленою методикою їх використання у фізичному вихованні дітей дошкільного віку.

Література

1. Акіменко Ю.Ф. Програма та методика проведення ігрових занять з розвитку соціального інтелекту в учнів 1- 4 класів / Ю.Ф.Акіменко // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. – №10. – С.31-34.
2. Закон України “Про дошкільну освіту”. – К., 2001. – 32с.
3. Захарова Н.М. Ігрові техніки на допомогу в адаптації / Н.М.Захарова // Палітра педагога. – 2004. – № 4. – С.11-13.
4. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні: Науково-методичний посібник / Наук. ред. О.Л. Кононко. – К. : Ред.журналу „Дошкільне виховання”, 2003. – 243с.

УДК 373.21:371.12

Н.І.ЧЕРЕПАНЯ

Мукачівський державний університет

ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА ДОШКІЛЬНОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ

Організатором і керівником-педагогічного процесу в усіх дошкільних закладах є вихователь. Яку ж роботу він виконує? Вихователь піклується про охорону і зміцнення здоров'я дітей, забезпечення повноцінного розвитку дитячого організму, про підтримання сприятливих гігієнічних умов, повноцінного харчування, розвитку рухових умінь і навичок, виховання спритності, правильної постави, про психічний і моральний розвиток.

Вихователі дбають і про розумовий розвиток дошкільників, про розвиток сприймання, спостережливості, здатності порівнювати, виділяти в сприйнятому основне, важливе [1, с.61].

Важливе місце в роботі вихователів займає підготовка, дітей до школи.

Протягом перших шести років життя дитина проходить складний шлях фізичного й духовного розвитку. На час вступу до школи дитина, вже має великий запас знань, умінь, володіє мовою, мислить, має до певної міри сформовані деякі риси характеру, інтереси, нахили. Вирішальну роль у формуванні особистості дитини відіграє вихователь.

Вихователь дитсадка може забезпечити всебічний розвиток своїх вихованців лише за умови, що він сам - високоосвічена і культурна людина. Він май бути дуже спостережливою людиною, щоб підмітити і зрозуміти індивідуальні особливості дітей. Любов, доброзичливість, справедливість, щирість у ставленні до дітей допомагають у вихованні. Проте любов вихователя до дітей не повинна суперечити вимогливості.

Важливу роль відіграє мова вихователя: її правильність, виразність,

логічність, образність, конкретність і доступність – необхідні передумови не тільки успішного спілкування з вихованцями, а й успішного формування їхнього мовлення.

Вихователеві дитячого садка необхідно бути спокійним і врівноваженим. Нервовість, окрики дорослих – шкідливо діють на малюків, і не тільки тому, що діти легко збуджуються, а й тому, що вони дуже швидко переймають від дорослих дразливість, неврівноваженість [1, с.99].

Магістральні напрямки перебудови освіти в Україні на принципах особистісно-орієнтованого підходу та педагогіки співробітництва вимагають від педагога дошкільника передусім належних знань психологічних закономірностей розвитку дитини, особливостей становлення її особистості в кожному віковому періоді. Одиницею аналізу розвитку і вихованості дошкільнят має виступати саме психологічний вік зі своєю структурою та динамікою. Зокрема, педагогові належить знати особливості соціальної ситуації розвитку (характерну для кожного вікового періоду систему стосунків дитини з дорослими), усвідомлювати ієрархію видів діяльності у дошкільному дитинстві й значення провідної діяльності – ігрової, знати сутність психологічних новоутворень як досягнень розвитку дитячої особистості загалом.

Але розвиток психіки - процес динамічний і суперечливий. На певному етапі з'являються негативні прояви, кризові стани, пов'язані з новими потребами, бажаннями, зацікавленнями. Тож необхідно бачити ці суперечності в дитячій поведінці, ці труднощі зростання. Саме вони стимулюють саморозвиток дитини, а вихователеві дають змогу визначати головне завдання щодо кожного вікового періоду [2, с.122].

Педагоги-вихователі мають не лише планувати систему педагогічних впливів на дітей, визначати її змістові та дидактичні компоненти, а й передбачати результати цього впливу, які виявляються у психологічних новоутвореннях, в особистісних якостях, здібностях, уміннях та навичках діяльності, в конкретних формах поведінки.

Суперечності, з якими дитина входить у дошкільний вік (йдеться про кризу трьох років «Я сам»), розв'язуються переважно в ігровій діяльності : в сюжетно-рольових, режисерських, театралізованих та інших іграх, провідній у цьому віці – це символічно-моделююча діяльність. Натомість опосередкована участь вихователя має надавати грі розвивального ефекту й не суперечити її вільному творчому характеру.

Моделюючий характер є визначальним і для інших суто дитячих видів діяльності : малювання, ліплення, конструювання, проте й тут дорослі часто-густо нав'язують дитині штампи, стереотипи, зразки, чим перешкоджають їй самовиразитись у кольорі, формі, лінії.

Спільним же для всіх видів діяльності дошкільнят є різноманітне спілкування з дорослими, яке сприяє їхньому загальному розвитку, розвивальне предметне середовище, а також наявність умов для прояву активності дитини, для реалізації її фізичних і творчих потенцій.

За час, що передує дошкільню, прикінцеві новоутворення раннього віку індивідуалізуються (їх можна розглядати як один з варіантів збагачення

розвитку особистості дитини), й формуються новоутворення, характерні для дошкільняти.

Центральним новоутворенням дошкільного віку є уява. І як пізнавальний процес, і як емоційний образ вона є емоційним передбаченням. Дбати про розвиток дитячої уяви - пріоритетне завдання дошкільної освіти. Для розвитку пізнавальної сфери дитини необхідно втілювати ідею ампліфікації, збагачувати образні форми пізнання, зокрема уяву, яка в подальшому стане його підґрунтям. [3,19]

Зазначений вище перехід на особистісно-орієнтовану модель виховання і на педагогічне співробітництво вимагає зміни методів та прийомів взаємодії вихователя з дитиною. Адже авторитарна комунікативна модель поки що не стала атрибутом минулого. На практиці й досі переважають такі словесні форми впливу на дитину як наказ, погроза, докір, приниження гідності, готові рішення, нотації тощо, які ставлять бар'єр у спілкуванні й послаблюють регулювальну роль внутрішнього мовлення, викликають роздратування, бажання захистити себе.

Література

1.Кальницька К. Мотивація професійного розвитку педагога / К.Кальницька // Освіта і управління. - №3. - 2007. - С. 130 - 140.

2. Крижанівська З. Дослідження мотиваційних характеристик професійної діяльності працівників дошкільних закладів / З. Крижанівська // Волинь очима молодих науковців: минуле, сучасне, майбутнє : Зб. наук. праць. - Т1. - Луцьк. - 2007. - С. 122-124.

3.Кулачківська С., Подоляк Л. Сучасні психологічні вимоги до дитячого садка / С. Кулачківська, Л.Подоляк // Дошкільне виховання. – 2000. - № 1. - С.18-19.

УДК 373.21.035.6

Н.І.ЧЕРЕПАНЯ, А.С. ІГНАТ
Мукачівський державний університет

СУТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ ВИХОВАННЯ

Освіта має гуманістичний характер і ґрунтується на культурно-історичних цінностях українського народу, його традиціях і духовності.

Освіта утверджує національну ідею, сприяє національній самоідентифікації, розвитку культури українського народу, оволодінню цінностями світової культури, загальнолюдськими надбаннями.

Національне виховання є одним із головних пріоритетів, органічною складовою освіти. Його основна мета - виховання свідомого громадянина, патріота, набуття молоддю соціального досвіду, високої культури, міжнаціональних взаємовідносин, формування у молоді потреби та уміння жити в громадському суспільстві, духовності та фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної, трудової, екологічної культури.

Національне виховання спрямовується на залучення громадян до глибинних пластів національної культури і духовності, формування у дітей та молоді національних світоглядних позицій, ідей, поглядів, переконань на основі цінностей вітчизняної світової культури [1, с. 45].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>